

I. Obhajoba závěrečné bakalářské práce

Doporučuje se, aby téma odpovídalo zvolené specializaci. Doporučuje se přinést si podklady k obhajobě (vytištěnou práci, posudky, připravené reakce na posudky apod.). Obhajoba trvá cca 15 minut.

Průběh obhajoby závěrečné práce:

- i. Prezentace závěrečné práce (cca 5 minut)
 - o Představení hlavního cíle a dílčích cílů závěrečné práce
 - o Odůvodnění zvolené výzkumné strategie
 - o Prezentace hlavních klíčových zjištění
- ii. Reakce na posudky (cca 5 minut)
- iii. Diskuze se členkami a členy komise SZZ (cca 5 minut). Může se vztahovat jak k metodice výzkumu, tak k odborným náležitostem práce.

II. Teorie, metody a etika sociální práce

1. Ekosystémová perspektiva (dále ESP) v sociální práci (vymezení sociální práce v rámci ESP; zdroje ESP, jejich využití a přínos do sociální práce; klíčové pojmy a principy).
2. Vývojové modely sociální práce. Malá paradigmatata sociální práce. Pojetí sociální práce.
3. Etické teorie v sociální práci.
4. Etické kodexy sociální práce (klíčové kodexy v kontextu ČR a v mezinárodním kontextu) a klíčové hodnoty. Oborové standardy. Zastřešující profesní asociace a jejich cíle. Vzdělávání v sociální práci.
5. Potřeba sebepoznání, sebereflexe v sociální práci (odůvodnění, rizika absence, nástroje).
6. Klíčové profesionální charakteristiky a dovednosti sociálních pracovníků/pracovnic (zralost, autenticita a transparentnost, komunikace, práce s emocemi, akceptace klienta, udržení hranic atd.).
7. Sociální práce v organizaci (vliv kultury organizace na sociální práci) a ve vícečlenných systémech (typy systémů, metody týmové práce).
8. Ambivalence sociální práce mezi pomocí a kontrolou, zásady práce s mocí a kontrolou, autoritou a odpovědností.
9. Počáteční fáze sociální práce s klienty v kontextu pomoci a kontroly (depistáž, příprava, první kontakt, jednání s potenciálním klientem).
10. Posouzení nepříznivé sociální situace v kontextu pomoci a kontroly (strategie, modely, uvážlivé posouzení v kontextu kontroly).
11. Fáze dojednávání cílů sociální práce a plánu intervence v kontextu pomoci a kontroly.
12. Fáze etického rozhodování v kontextu kontroly (práce s riziky, lidská práva jako východisko rozhodování, princip proporcionality a princip minimální intervence).
13. Fáze vyhodnocování průběhu spolupráce, ukončení a evaluace intervence.
14. Princip nízkoprahovosti. Terénní a kontaktní sociální práce.
15. Nepřímé metody sociální práce (vedení dokumentace, supervize, intervize).
16. Mediace v sociální práci (vymezení, oblasti využití, zásady, fáze).
17. Krizová intervence (vymezení, formy, využití, zásady, fáze).
18. Metody práce při materiálních problémech.

19. Reformistické paradigma sociální práce, anti-opresivní přístupy a metody sociální práce s prostředím na úrovních mezosystému a makrosystému.
20. Přístupy řazené k terapeutickému paradigmatu sociální práce. Analýza vybraného přístupu a jeho komparace s dalšími přístupy.
21. Vymezení, cíle a pozitiva práce se skupinou. Druhy skupin a jejich cíle. Zásady práce se skupinou.
22. Principy sociální práce se skupinou: Plánování skupiny, skupinová dynamika, etapy práce se skupinou a využití skupiny v sociální práci.
23. Vymezení a cíle sociální práce s komunitou. Modely komunitní práce.
24. Etapy sociální práce s komunitou.
25. Primární a sekundární prevence (vymezení pojmů; cíle a metody u skupin vnímaných jako rizikové, lidí se závislostí, menšin).
26. Terciální prevence (vymezení pojmu; cíle a metody u skupin vnímaných jako rizikové, lidí se závislostí, menšin).

Doporučená základní literatura:

- BEDNÁŘOVÁ, Z.; PELECH, L. 2003. *Slabikář sociální práce na ulici: supervize, streetwork, financování*. 1. vyd. Brno: Doplněk.
- BEDNÁŘOVÁ, Z.; PELECH, L. 2000. *Sociální práce na ulici: streetwork*. 1. vyd. Brno: Doplněk.
- ČÁMSKÝ, P. a kol. 2008. *Manuál pro tvorbu a zavádění standardů kvality poskytovaných sociálních služeb*. Praha: Centrum sociálních služeb.
- HARTL, P. 1997. *Komunita občanská a komunita terapeutická*. Praha: Slon.
- JANOŠKOVÁ, K.; NEDĚLNÍKOVÁ, D. 2008. (eds.). *Profesní dovednosti terénních sociálních pracovníků*. Ostrava: Ostravská univerzita.
- KALINA, K. 2003. *Drogy a drogové závislosti: mezioborový přístup. 1.* 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky.
- KOL. *Kontaktní práce 2010 (Antologie textů)*. Praha: Národní vzdělávací fond a Česká asociace streetwork.
- KOL. *Streetwork! Dobrá praxe 2015*. Praha: Česká asociace streetwork.
- KOPŘIVA, K. 1997. *Lidský vztah jako součást profese*. Praha: Portál.
- LAAN, G. 1998. *Otázky legitimity sociální práce*. Boskovice: Albert, Ostrava: Zdravotně sociální fakulta Ostravské univerzity.
- MATOUŠEK, O. a kol. 2001. *Základy sociální práce*. 1. vyd. Praha: Portál.
- MATOUŠEK, O. a kol. 2003. *Metody a řízení sociální práce*. Praha: Portál.
- MATOUŠEK, O. a kol. 2005. *Sociální práce v praxi*. Praha: Portál.
- MATOUŠEK, O. a kol. 2013. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál.
- MPSV. 2008. *Výkladový sborník pro poskytovatele*. Praha: MPSV.
- NAVRÁTIL, P. 2001. *Teorie a metody sociální práce*. Brno: Marek Zeman.
- NEČASOVÁ, M. 2001. *Úvod do filozofie a etiky v sociální práci*. Brno: Masarykova univerzita.
- NEDĚLNÍKOVÁ, Dana (ed.) *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, nedatováno.
- ŠPATENKOVÁ, N. a kol. 2004. *Krizová intervence pro praxi*. Praha: Grada.
- ÚLEHLA, I. 1999. *Umění pomáhat*. Praha: SLON.

Distanční texty k dílčím předmětům.

Skripta k dílčím předmětům.

Aktuální právní normy platné v oblasti sociální práce.

Aktuální etické kodexy a oborové standardy.

Oborový časopis Sociální práce/Sociální práce.

Další literatura viz sylaby k jednotlivým studijním předmětům.

III. Teoretická východiska sociální práce, sociální politika, právo a právní předpisy

1. Rozdíly v pojetí člověka a společnosti v antické, středověké a novověké filozofii a jejich možný vliv na sociální práci.
2. Etické aspekty sociální práce (základní etické kategorie: dobro, zlo, svoboda, svědomí; etická dilemata v sociální práci a možnosti řešení).
3. Význam sociologie pro sociální práci a sociální politiku (paradigma konfliktu, konsensu a paradigma postmodernistické v kontextu sociálních nerovností; sociální struktura společnosti a její proměny).
4. Sociologický pohled na kulturní odlišnosti (civilizace, kultury a subkultury), problematika hodnot a norem ve společnosti, specifika a typologie moderní společnosti (industriální, postindustriální, riziková...).
5. Typologie osobnosti, vnější a vnitřní faktory ovlivňující utváření osobnosti, proces socializace, jeho činitele a využití uvedených pojmů v sociální práci.
6. Psychologie zdraví a nemoci, salutogeneze a patogeneze. Stres a jeho zvládnání, sociální opora. Syndrom vyhoření, příčiny, projevy a možnosti prevence. Aplikace psychologie zdraví v praxi sociálního pracovníka.
7. Civilizační choroby, jejich příčiny, důsledky a možnosti prevence. Bio-psycho-sociální model zdraví a nemoci, psychosomatika. Student popíše podrobněji vybrané civilizační onemocnění (název, projevy a úlohu sociálního pracovníka).
8. Systém zdravotní péče v České republice (ambulantní a ústavní péče, záchranná služba, závodní zdravotní služba a lékárenské služby). Postavení sociálního pracovníka v systému péče o pacienta/klienta.
9. Institucionální systém sociální ochrany pro osoby provozující sexuální služby za úplatu (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušná zákonná ukotvení).
10. Důchodový systém, důchodové pojištění a institucionální systém sociální ochrany pro seniorky a seniory (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
11. Sociální politika a sociální stát (cíle, pojetí a typologie, aktéři, nástroje, principy a funkce).
12. Principy právního státu a ústavní pořádek v České republice. Právo a instituce Evropské unie.
13. Pracovní právo a systém sociálního zabezpečení v České republice a v rámci Evropské unie.
14. Institucionální systém sociální ochrany pro lidi s handicapem v důsledku duševního onemocnění mentálního, tělesného a smyslového postižení (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
15. Institucionální systém sociální ochrany pro rodiny s dětmi a v oblasti v oblasti náhradní rodinné péče. Rodinné právo a výkon sociálně-právní ochrany dětí (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
16. Institucionální systém sociální ochrany pro lidi z tzv. sociálně vyloučených lokalit (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
17. Institucionální systém sociální ochrany pro osoby ve finančních problémech (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení). Předlužení, oddlužení.
18. Institucionální systém sociální ochrany pro tzv. neorganizovanou mládež a pro osoby závislé či ohrožené závislostí (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
19. Institucionální systém sociální ochrany pro nezaměstnané a politika zaměstnanosti (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
20. Politika bydlení a institucionální systém sociální ochrany pro lidi bez domova (resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).

21. Trestní právo a zásady trestního řízení. Institucionální systém sociální ochrany v rámci penitenciární a postpenitenciární péče; institucionální systém v rámci restorativní justice resort/y, jimi řízené instituce a jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
22. Základy správního řízení a občanského soudního řízení. Institucionální systém v rámci restorativní justice (resort/y, jimi řízené instituce, jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
23. Institucionální systém sociální ochrany pro oběti sekt a při práci s alternativními subkulturami resort/y, jimi řízené instituce, jejich kompetence, příslušné zákonné ukotvení).
24. Sociální zabezpečení cizinců, žadatelů o azyl a azylantů. Institucionální systém sociální ochrany migrantů a migrantek (resorty, instituce, kompetence).

Doporučená základní literatura:

- CORETH, E.; EHLEN, P.; GERD HAEFFNER, G.; RICKEN, F. (ed.) 2006. *Filosofie 20. století*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc.
- CORETH, E.; EHLEN, P.; SCHMIDT, J. 2003. *Filosofie 19. století*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc.
- CORETH, E.; SCHÖNDORF, H. 2002. *Filosofie 17. a 18. století*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc.
- HARRINGTON, A. 2006. *Moderní sociální teorie: základní témata a myšlenkové proudy*. Praha: Portál.
- HEINZMANN, R. 2000. *Středověká filosofie*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc.
- KACZOR, P. 2015. *Sociální politika a sociální systém ČR*. Praha: VŠE.
- KELLER, J. 2007. *Teorie modernizace*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- KELLER, J. 2011. *Tři sociální světy*. Praha: Sociologické nakladatelství.
- KREBS, V. a kol. 2015. *Sociální politika*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer.
- KŘIVOHLAVÝ, J. 2001. *Psychologie zdraví*. Praha: Portál.
- KVĚTENSKÁ, D. 2014. *Základy obecné sociologie pro sociální pracovníky*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- PROKOP, D. 2020. *Slepé skvrny: o chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti*. Brno: Host.
- RICKEN, F. 2002. *Antická filosofie*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc.
- TOMEŠ, I. 2011. *Obory sociální politiky*. Praha: Portál.

Distanční texty k dílčím předmětům.

Skripta k dílčím předmětům.

Aktuální právní normy platné v oblasti sociální práce.

Aktuální etické kodexy a oborové standardy.

Oborový časopis Sociální práce/Sociální práce.

Další literatura viz sylaby k jednotlivým studijním předmětům.

IVa. Sociální práce v preventivních službách

1. Sociální služby věnující se neorganizované mládeži. Terénní a ambulantní služby v NZDM - legislativní ukotvení. NZDM - oborové vymezení, historie a vývoj NZDM v České republice.
2. Teoretické perspektivy v práci s neorganizovanou mládeží - sociální poradenství. a) konstruktivistická perspektiva - vybrané metody a techniky: systemický přístup, ericksoniánské přístupy, b) humanistická perspektiva - vybrané metody a techniky: přístup zaměřený na člověka, focusing.
3. Teoretické perspektivy v práci s neorganizovanou mládeží - práce se subkulturami jakožto specifickým typem zájmových lokálních komunit. Vymezení základních pojmů (subkultura, komunita, subkultury mládeže). Vybrané metody a přístupy komunitní práce (přístup zaměřený na člověka, narativní přístup).
4. Pedagogika a sociální pedagogika jako vědní disciplíny, jejich struktura a vztah k sociální práci.
5. Vzdělávací systém v ČR a role sociálních pracovníků v jeho rámci.
6. Metody výchovy, výchovné styly, cíle, pedagogické situace. Etická výchova. Aktivizační metody výuky a metody kritického myšlení.
7. Prostředí a výchova. Význam prostředí pro prevenci a řešení rizikového chování. Komplexní sociálně-prostorová analýza prostředí.
8. Projevy rizikového chování a jejich prevence ve školských institucích. Šikana, záškoláctví atd.
9. Sociální práce s handicapovanými - historické aspekty a současnost. Teorie a modely zdravotního postižení. Identita jednotlivce a skupiny v kontextu vývojového a získaného postižení (faktory utváření identity, copingové strategie)
10. Autonomie v kontextu zdravotního postižení. Multioborový kontext životních podmínek lidí se zdravotním postižením - disability studies.
11. Komunikace s lidmi s postižením, základy speciálního poradenství.
12. Problematika týrání a zneužívání seniorů, sebevražednost seniorů. Specifika metod sociální práce a komunikace se starými lidmi.
13. Sociální důsledky stáří, specifické problémy ve stáří, ageismus, kvalita života a její měření, koncept aktivního stárnutí.
14. Distanční formy krizové intervence.
15. Krizová komunikace s lidmi zasaženými mimořádnou událostí. Projevy a důsledky traumatizujících událostí. Krizová intervence u hromadných neštěstí.
16. Krizová intervence u osob demonstrujících úmysl sebevraždy. Krizová intervence u pozůstalých a v případě zdravotních problémů.
17. Krizová intervence u partnerských a rodinných problémů. Krizová intervence u obětí trestných činů a domácího násilí.
18. Streetwork jako forma terénní SP (legislativní ukotvení, principy a zásady práce, cílové skupiny).
19. Terénní sociální práce v domácnostech (legislativní ukotvení, principy a zásady práce, cílové skupiny).
20. Terénní sociální práce v institucích (legislativní ukotvení, principy a zásady práce, cílové skupiny).

Doporučená základní literatura:

Časopis Sociální pedagogika (Dostupné z <http://soced.cz>)

DVOŘÁČKOVÁ, D. 2012. Kvalita života seniorů v domovech pro seniory. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s.

JANOŮŠKOVÁ, K.; NEDĚLNÍKOVÁ, D. 2008. ed. *Profesní dovednosti terénních sociálních pracovníků: sborník studijních textů pro terénní sociální pracovníky*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě.

KALVACH, Z. et al. 2004. Geriatrie a gerontologie. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.

KRAUS, B. 2014. Základy sociální pedagogiky. 2. vyd. Praha: Portál.

KRHUTOVÁ, L. 2013. Sociální práce a lidé se zdravotním postižením. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě.

KVĚTENSKÁ, D. 2014. Krizová intervence v kontextu sociální práce. Hradec Králové: Gaudeamus.

MACKOVÁ, M. 2014. Sociální práce s handicapovanými. Hradec Králové: Gaudeamus.

MATOUŠEK, O. a kol. 2005. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha.

NOVOSAD, L. 2009. *Poradenství: pro osoby se zdravotním a sociálním znevýhodněním: základy a předpoklady dobré poradenské praxe*. Praha.

PROCHÁZKA, M. 2012. *Sociální pedagogika*. Praha: Grada.

PRŮCHA, J. 2001. *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. Praha: Portál.

Publikace vydávané ČAS (Česká asociace streetwork, z.s.) dostupné na www.streetwork.cz.

ŠPATENKOVÁ, N. 2011. *Krizová intervence pro praxi*. Praha: Grada.

VÁGNEROVÁ, M. 2012. Vývojová psychologie II. Dospělost a stáří. Praha: Karolinum.

VÁGNEROVÁ, M. et al. 2002. Psychologie handicapu. Praha: Karolinum.

VODÁČKOVÁ, Daniela et al. 2007. *Krizová intervence*. Praha: Portál.

VRABCOVÁ, D. 2013. *Základy pedagogiky pro sociální pracovníky*. Hradec Králové: Gaudeamus.

VYMĚTAL, Š. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Praha: Grada Publishing, a.s.

ZACHAROVÁ, E. 2011. Základy komunikace pro ošetrovatelskou praxi. Brno: Tribun EU s.r.o.

IVb. Sociální práce s osobami se sníženou soběstačností

1. Základní pojmy z oblasti sociální práce s lidmi se zdravotním postižením (zdravotní postižení, handicap, psychologie handicapu, zdravotní postižení a znevýhodnění jako sociální událost, teorie a modely zdravotního postižení).
2. Multioborový kontext životních podmínek lidí se zdravotním postižením (faktory utváření identity, copingové strategie, autonomie v kontextu zdravotního postižení, disability studies, koncept lidských práv).
3. Sociální práce s osobami se zdravotním postižením (historický vývoj přístupu společnosti k osobám se zdravotním postižením, současné přístupy a trendy, koncept empowerment).
4. Zdravotní a vzdělávací systém pro lidi se zdravotním postižením.
5. Deinstitutionalizace sociálních služeb a politika zaměstnanosti pro osoby se zdravotním postižením.
6. Koncept lidských práv, úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením. Opční protokol, sociální vyloučení a diskriminace, integrace a inkluze.
7. Zdravotní postižení v kontextu rodiny a partnerských vztahů. Rodina dítěte se speciálními potřebami – rodina, funkce rodiny, reakce rodičů na závažné onemocnění či postižení dítěte (dle K. Rossové, příp. jiných autorů). Vrozené postižení, získané postižení, faktory ovlivňující vyrovnání se s přijetím dítěte s postižením.
8. Pervazivní vývojové poruchy členění, formy a metody sociální práce s těmito osobami. Současné trendy v oblasti pomoci neformálních pečujících. (asistence, Homesharing).
9. Pedagogicko-psychologické poradenské služby (školní poradenská pracoviště, specializovaná poradenská zařízení).
10. Souběžné postižení více vadami (pojetí, okruh osob a základní charakteristika těžkého zdravotního postižení, definice kombinovaných vad, klasifikace. Raná intervence (pojetí, cíl, úkoly, organizace služeb, týmová práce, spolupráce s rodinou).
11. Zásady komunikace v sociální práci, přístupy k osobám se zdravotním postižením, dle cílových skupin, mentálně postižení, sluchové, zrakové, tělesně postižení. Alternativní a augmentativní komunikace, komunikační systémy.
12. Sociální práce s osobami se zvláštními poznávacích procesů. Osoby s mentálním postižením, typické projevy (vnímání, myšlení, učení, paměť, řeč). Poruchy autistického spektra a jeho projevy, dětský autismus, Aspergerův syndrom, Rettův syndrom. Pomáhající organizace.
13. Koncept ucelené rehabilitace se zřetelem na sociální a pracovní rehabilitaci. Ergoterapie, ergo diagnostika, kondiční ergoterapie. Speciální pomůcky. Pomáhající organizace např. Paraple, Liga vozíčkářů, Roska atd.
14. Terapeuticko-formativní přístupy v aktivizaci osob se zdravotním postižením, arteterapie, canisterapie, muzikoterapie atd. Speciální sporty, soutěže handicapovaných osob, z hlediska cílových skupin.
15. Kvalita života, identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života seniorů, metody měření kvality života (medicínské, sociologické, psychologické pojetí kvality života, zdraví, životní styl, aktuální sociální problémy spojené se stářím).
16. Psychologie stárnutí, sociologie stárnutí, demografie stárnutí a stáří. Fyziologické změny ve stáří. Systém zdravotní a sociální péče o seniory v ČR. Zdravé stárnutí, prevence chorob ve stáří. Příprava na stáří, teorie stárnutí, potřeby seniorů. Postavení seniorů ve společnosti, včetně dokumentů upravujících tuto oblast české, mezinárodní, EU.
17. Specifika metod sociální práce s osobami s progresivním onemocněním. Roztroušená skleróza mozkomíšní, Svalová dystrofie, Parkinsonova nemoc. Demence a jiné psychické onemocnění.
18. Sociální důsledky stáří, specifické problémy ve stáří, ageismus, kvalita života a její měření, koncept aktivního stárnutí. Sociální služby pro seniory, terénní, ambulantní, pobytové. Rizika systému pobytových služeb, standardy kvality v sociálních službách.

19. Problematika týrání a zneužívání seniorů, sebevražednost seniorů. Specifika metod sociální práce a komunikace se starými lidmi. Využití rehabilitace, ergoterapie a jiných druhů terapie (bazální stimulace, animoterapie, arteterapie, validace, reminiscence atd..). Aktivizační prostředky ve stáří, vzdělávání seniorů.
20. Finalita lidského života, umírání a smrt v kontextu stáří, sociální práce s pozůstalými, poradenství pro pozůstalé, paliativní a hospicová péče.

Doporučená základní literatura:

- DVOŘÁČKOVÁ, D. 2012. *Kvalita života seniorů v domovech pro seniory*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s.
- GABURA, J. 2010. *Komunikácia pre pomáhajúce profesie*. Univerzita Komenského Bratislava.
- HARTL, P.; HARTLOVÁ, H. 2015. *Psychologický slovník*. 3., aktualizované vydání. Praha: Portál.
- JANKOVSKÝ, J. 2015. *Sociální pracovník v multidisciplinárním týmu*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí.
- KALVACH, Z. et al. 2004. *Geriatric a gerontologie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing.
- KRHUTOVÁ, L. 2013. *Autonomie v kontextu zdravotního postižení*. Boskovice/Ostrava: Albert.
- KRHUTOVÁ, L. 2013. *Sociální práce a lidé se zdravotním postižením*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě.
- KRHUTOVÁ, L. 2013. *Úvod do disability studies*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě.
- KÜBLER-ROSS, E. a kol. 2015. *O smrti a umírání*. Praha: Portál.
- MACKOVÁ, M. 2014. *Sociální práce s handicapovanými*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- MALÍKOVÁ, E. 2010. *Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních*. 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s.
- MÜHLPACHR, P. 2001. *Geragogika pro speciální pedagogy*. Brno: MU.
- NAKONEČNÝ, M. 2000. *Lidské emoce*. Praha: Academia.
- PÁVKOVÁ, J. a kol. 2002. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál.
- PAYNE, J. 2005. *Kvalita života a zdraví*. Praha: Triton.
- PELCOVÁ, N. 2000. *Filozofická a pedagogická antropologie*. Praha: Karolinum.
- RENOTIÉROVÁ, M. a kol. 2006. *Speciální pedagogika*. Olomouc, UP.
- VÁGNEROVÁ, M. 2007. *Vývojová psychologie II*. Praha: Karolinum.
- VÁGNEROVÁ, M. 2012. *Vývojová psychologie II. Dospělost a stáří*. Praha: Karolinum.
- VÁGNEROVÁ, M. 2012. *Vývojová psychologie II. Dospělost a stáří*. Praha: Karolinum.
- VÁGNEROVÁ, M. et al. 2002. *Psychologie handicapu*. Praha: Karolinum.
- VALENTA, M.; MILLER, O. 2003. *Psychopedie: teoretické základy a metodika*. 1. vyd. Praha: Parta.
- VETEŠKA, J. 2017 *Gerontagogika*. Psychologicko-andragogická specifika edukace a aktivizace seniorů. Praha: Česká andr. společnost.
- ZACHAROVÁ, E. 2011. *Základy komunikace pro ošetrovatelskou praxi*. Brno, Tribun EU s.r.o.

Distanční texty k dílčím předmětům.

Skripta k dílčím předmětům.

Aktuální právní normy platné v oblasti sociální práce.

Aktuální etické kodexy a oborové standardy.

Oborový časopis Sociální práce/Sociální práce.

Další literatura viz sylaby k jednotlivým studijním předmětům.

IVc. Sociální práce ve veřejné správě

1. Demografie jako podpora rozhodovacích procesů v sociální politice a sociální práci (definice, prameny, systém sběru vyhodnocování a zveřejňování dat v ČR, nejvýznamnější ukazatele a jejich vývoj v ČR a v EU).
2. Vývoj věkové struktury obyvatel České republiky po roce 2000 a dopad do sociální politiky a sociální práce
3. Veřejná správa- pojem, vymezení
4. Právní postavení a úkoly územní a zájmové samosprávy
5. Správní akty- abstraktní správní akty, individuální správní akty, opatření obecné povahy
6. Právo na ochranu zdraví – veřejné zdravotní pojištění, zdravotní služby
7. Právní úprava státní rozpočet a rozpočtů územních samosprávných celků
8. Daňová a poplatková soustava České republiky
9. Právní úprava veřejné služby – veřejní zaměstnanci, státní zaměstnanci, úředníci územních samosprávných celků
10. Veřejné a soukromé opatrovnictví z pohledu práva
11. Využití a ochrana osobních údajů ve veřejné správě
12. Digitalizace ve veřejné správě a její vliv na sociální služby a sociální práci
13. Právní postavení cizinců a kolizní normy ve vztahu k přeshraničním rodinným vztahům a sociálně právní ochraně nezletilých
14. Trh práce a nezaměstnanost (definice, druhy nezaměstnanosti, příčiny nezaměstnanosti, marginalizace na trhu práce)
15. Aktivní politika zaměstnanosti (systém, právní úprava, institucionální zajištění, dopady na státní rozpočet)
16. Řízení organizace a její podoby v závislosti na osobnosti jedince a kultuře organizace.
17. Systém tvorby střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb a jeho provázání na systém financování sociálních služeb.
18. Participace jako nástroj sociální politiky na mezo úrovni.

Doporučená základní literatura:

- BROŽOVÁ, D. 2003. *Společenské souvislosti trhu práce*. Praha: SLON.
- BUCHTOVÁ, B. a kol. 2002. *Nezaměstnanost, psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada.
- FIALA, Z. a kol. 2020. *Správní řád. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer .
- HENDRYCH, D. a kol. 2016. *Správní právo: obecná část*. 9. vydání. V Praze: C.H. Beck.
- KRUŠINSKÁ, K.; SKUHROVÁ, P. *Dlužník a jeho oddlužení*.
- MATES, P. (eds.). 2019. *Ochrana osobnosti, soukromí a osobních údajů*. Leges.
- MYŠKA, K.; HRUBÁ, P. 2014. *Organizace a řízení*, Hradec Králové, Gaudeamus.
- ONDŘEJ, J. a kol. 2013. *Spotřebitelské smlouvy a ochrana spotřebitele: ekonomické, právní a sociální aspekty*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck.
- PALIŠKOVÁ, M. 2014. *Trh práce v EU*. Praha: C. H. Beck.
- SOVOVÁ, O. 2014 *Základy správního práva*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- SOVOVÁ, O. 2014. *Základy finančního práva*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- SOVOVÁ, O. 2014. *Zdravotnické právo a legislativa*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- SOVOVÁ, O.; CÍSAŘOVÁ, D. 2015. *Rodina v novém soukromém právu: interdisciplinární právní pohled*. 1. vydání. HradecKrálové: Gaudeamus.

Distanční texty k dílčím předmětům.

Skripta k dílčím předmětům.

Aktuální právní normy platné v oblasti sociální práce.

Aktuální etické kodexy a oborové standardy.

Oborový časopis Sociální práce/Sociálna práca.

Další literatura viz sylaby k jednotlivým studijním předmětům.